

ЗАКОН

за защита при бедствия

(Обн., ДВ, бр. 102 от 19.12.2006 г.; изм., бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 113 от 2007 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 102 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2009 г.; доп., бр. 61 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2010 г.; изм., бр. 98 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г.; доп., бр. 39 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 80 от 14.10.2011 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда осигуряването на защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия.

Чл. 2. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **Бедствие** е значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото.

Чл. 3. (1) Органите на изпълнителната власт, юридическите лица и едноличните търговци организират защита при бедствия в изпълнение на възложените им функции с този закон и с другите нормативни актове, регламентиращи тяхната дейност.

(2) Действията на органите и лицата по ал. 1 се координират в единна спасителна система за защита при бедствия.

Чл. 4. Основните принципи на защитата при бедствия са:

1. право на защита на всяко лице;
2. предимство на спасяването на човешкия живот пред останалите дейности по защитата;
3. публичност на информацията за рисковете от бедствия и за дейностите на органите на изпълнителната власт по защитата при бедствия;
4. приоритет на превантивните мерки при осигуряване на защитата;
5. отговорност за изпълнението на мерките за защита;
6. поетапно предоставяне на сили и ресурси за защита.

Чл. 5. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Защитата при бедствия се извършва на национално, областно и общинско ниво и се осъществява чрез:

1. провеждане на превантивна дейност;
2. провеждане на дейности по защитата при възникване на бедствия;
3. подпомагане и възстановяване;
4. ресурсно осигуряване;
5. предоставяне и приемане на помощи.

Глава втора ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

Чл. 6. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Превантивната дейност се извършва с цел намаляване на риска от бедствия и включва:

1. анализ и оценка на рисковете от бедствия;
2. картографиране на рисковете от бедствия;
3. категоризиране на населените места в зависимост от броя на потенциално засегнатото население;
4. установяване на критичните инфраструктури и обектите им и оценка на риска за тях;
5. мерки за намаляване уязвимостта на обектите по т. 4;
6. планиране на защитата при бедствия;
7. спазване на изисквания за устройственото планиране на територията, инвестиционното проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите;
8. изграждане и поддържане на системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване;
9. осигуряване на колективни и индивидуални средства за защита;
10. обучение и практическа подготовка на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране, доброволните формирования и населението;
11. приемане и изпълнение на Национална програма за защита при бедствия;
12. превантивен контрол.

(2) Условието, редът и органите за извършване на дейностите по ал. 1, т. 1 и 2 се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 7. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

Чл. 8. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.)

Категоризацията по чл. 6, ал. 1, т. 3 е следната:

1. урбанизирани територии от особена важност - гр. София, гр. Пловдив, гр. Варна, гр. Русе и гр. Бургас;
2. урбанизирани територии от първа група - населени места и селищни образувания с население над 80 000 души;
3. урбанизирани територии от втора група - населени места и селищни образувания с население над 30 000 души;
4. урбанизирани територии от трета група - населени места и селищни образувания с население над 10 000 души;
5. урбанизирани територии от четвърта група - населени места и селищни образувания с население под 10 000 души.

Чл. 8а. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Установяването на критичните инфраструктури и обектите им и оценката на риска за тях се извършва по ред, начин и от компетентни органи, определени с наредба на Министерския съвет.

(2) Мерките за намаляване на уязвимостта на обектите от критичната инфраструктура на природни и причинени от човека опасности се определят с наредбата по чл. 10, ал. 2.

(3) Мерките по ал. 2 са с приоритет при определяне на дейностите в плановете по чл. 18, ал. 3.

Чл. 9. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Планирането на защитата при бедствия се извършва на общинско, областно и национално ниво.

(2) Плановете за защита при бедствия се изготвят по части за всяка от опасностите, специфични за съответната територия, като частите за земетресение, наводнение и ядрена и радиационна авария са задължителни.

(3) Плановете за защита при бедствия задължително съдържат:

1. анализ и оценка на риска от бедствия;
2. мерките за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия;
3. мерките за защита на населението;
4. разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки;
5. средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите по т. 2, 3 и 4;
6. начина на взаимодействие между съставните части на единната спасителна система;
7. реда за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и населението при опасност или възникване на бедствия;
8. информация за екипите и средствата на съставните части на единната спасителна система;
9. време за готовност за реагиране на съставните части на единната спасителна система.

(4) Министърът на вътрешните работи разработва Националния план за защита при бедствия съвместно с представители на министерствата, ведомствата, Българския Червен кръст и местната власт.

(5) Националният план за защита при бедствия се приема от Министерския съвет.

(6) Органите на централната изпълнителна власт разработват планове за защита при бедствия за изпълнение на задълженията им, предвидени в Националния план за защита при бедствия.

(7) Плановете по ал. 6 се утвърждават със заповед на съответния ръководител след съгласуване с министъра на вътрешните работи.

(8) Областният управител организира разработването на областен план за защита при бедствия съвместно с териториалните структури на централната изпълнителна власт и кметовете на общини.

(9) Областният план за защита при бедствия се утвърждава със заповед на областния управител след съгласуване с министъра на вътрешните работи.

(10) Кметът на общината разработва общински план за защита при бедствия съвместно с представители на ведомства и юридически лица, имащи отношение по защитата при бедствия на територията на общината.

(11) Общинският план за защита при бедствия се приема от общинския съвет.

(12) Частта "Наводнение" от плановете за защита при бедствия се изготвя, като се съобразява и с плановете за управление на риска от наводнения, разработени при условията и по реда на Закона за водите.

(13) Предвидените мерки в плановете за управление на риска от наводнения по ал. 12 се включват в годишните планове за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия.

(14) При възлагане или допускане на подробните устройствени планове по Закона за устройство на територията органите, изготвящи планове за защита при бедствия, предоставят информация за предвидимите бедствия, застрашаващи териториите в

обхвата на подробните устройствени планове, и за необходимите превантивни мерки за защитата им, включени в плановете за защита при бедствия.

Чл. 10. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) За предотвратяване или намаляване на риска от бедствия и улесняване на защитата и провеждането на спасителните операции се спазват изисквания за устройственото планиране на територията и инженерно-техническите правила за инвестиционно проектиране, изграждане и експлоатация на строежите.

(2) Изискванията по ал. 1 се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 11. (1) Наблюдението, ранното предупреждение и оповестяването се основават на:

1. информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
2. информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
3. (доп., ДВ, бр. 93 от 2009 г.) информация и данни, получени в централите на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
4. хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология, Агенцията за проучване и поддържане нивото на река Дунав и други;
5. международен обмен на информация и данни.

(2) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Информацията по ал. 1 се предоставя безвъзмездно на МВР и на министрите в рамките на тяхната компетентност.

Чл. 12. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Колективните средства за защита са инженерни съоръжения - скривалища и противорадиационни укрытия, чието основно предназначение е укриване на населението при въздушно нападение от бойни и промишлени отровни вещества, радиоактивни вещества и биологични агенти.

(2) Метрополитени и подземни етажи в производствени сгради и сгради за обществено обслужване в урбанизираните територии от особена важност се проектират и изграждат и като колективни средства за защита.

(3) Колективните средства за защита са имоти - публична държавна, публична общинска или частна собственост, и се поддържат и управляват от ведомствата, на които са предоставени, от кметовете на общини или от собствениците им.

(4) Колективните средства за защита или части от тях могат да имат и друго предназначение, което да не възпрепятства ползването им за укриване на населението.

(5) Колективните средства за защита или части от тях могат да се отдават под наем само по предназначение, което не възпрепятства ползването им за укриване на населението.

(6) Редът за изграждане, поддържане и използване на колективните средства за защита се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 13. (1) Индивидуалните средства за защита са предназначени за предпазване на дихателните органи, очите и кожата от отровни и радиоактивни вещества, пари и аерозоли, от високи температури и изгаряния, от взривове и други механични въздействия.

(2) Запасите от индивидуалните средства за защита се създават, съхраняват, обновяват, поддържат, предоставят и отчитат от:

1. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Министерството на вътрешните работи - за оперативен резерв;
2. кметовете на общините - за служителите от общинските администрации и за населението в общината;
3. органите на изпълнителната власт - за работниците и служителите от съответната администрация;
4. собствениците, управителите или изпълнителните членове на търговски дружества и еднолични търговци - за работниците и служителите им.

(3) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Индивидуалните средства за йодна профилактика на населението се планират, закупуват, подновяват и предоставят в собственост на общините от МВР.

(4) (Предишна ал. 3, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Редът за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуалните средства за защита се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 14. (1) Органите на изпълнителната власт, другите държавни органи и населението се обучават за защита при бедствия.

(2) Обучението на органите на изпълнителната власт е задължително.

(3) Органите по ал. 1 организират обучение на служителите от подчинените им звена, служби и други оперативни структури за изпълнение на дейности по защитата.

Чл. 15. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).

Чл. 16. (1) В системата на народната просвета и във висшите училища се провежда обучение за защита при бедствия и за оказване на първа долекарска помощ.

(2) При обучението за придобиване на основно образование се осигуряват основни познания за рисковете от бедствия и за начините на поведение и действие, а при обучението за придобиване на средно и висше образование - познания за защита, съответстващи на профила и специалността на обучението.

(3) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 93 от 2009 г.) Министърът на образованието, младежта и науката след съгласуване с министъра на вътрешните работи утвърждава програми за обучение, учебни материали и помагала за детските градини и училищата и планове за обучение и подготовка за защита при бедствия на ръководния персонал и учителите в системата на народната просвета.

Чл. 17. Обучението на населението за начините на поведение и действие и изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия се организира от кметовете на общините като обучение по желание.

Чл. 18. (1) Националната програма за защита при бедствия определя целите, приоритетите и задачите за защитата при бедствия за срок от 5 години.

Финансирането на програмата се осъществява съобразно параметрите, заложи в бюджетната прогноза.

(2) Националната програма за защита при бедствия съдържа:

1. анализ на състоянието на защитата при бедствия;
2. степента на изпълнение на целите и задачите от предходната програма;
3. насоки за научноизследователска дейност;
4. насоки за съдържанието на образователни програми;

5. приоритети за развитието и ресурсното осигуряване на единната спасителна система;

6. източници за финансиране.

(3) За изпълнение на Националната програма за защита при бедствия се приемат годишни планове.

(4) Финансирането на дейностите от годишните планове по ал. 3 се осъществява в рамките на одобрения бюджет на компетентните органи и от други източници за финансиране.

(5) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Министърът на вътрешните работи разработва Националната програма за защита при бедствия и годишните планове за изпълнението ѝ съвместно с министерствата, ведомствата, Националното сдружение на общините в Република България и Българския Червен кръст.

Чл. 18а. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Установяването на потенциална Европейска критична инфраструктура (ЕКИ) на територията на Република България се извършва от съответния министър.

(2) Съответният министър уведомява собственика/оператора на инфраструктурата за нейното означаване като ЕКИ. Информацията относно означаването на дадена инфраструктура като ЕКИ е със съответното ниво на класификация по Закона за защита на класифицираната информация и правото на Европейския съюз.

(3) Редът за установяването и означаването на ЕКИ на територията на Република България и мерките за тяхната защита се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 18б. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Собственикът/операторът на означена ЕКИ в тримесечен срок от уведомяването по чл. 18а, ал. 2 изготвя операторски план за сигурност на ЕКИ, с който се установяват елементите на ЕКИ и мерките за защита.

(2) Съдържанието на операторския план по ал. 1 се определя с наредбата по чл. 18а, ал. 3.

(3) Собственикът/операторът на означената ЕКИ съгласува операторския план по ал. 1 в едномесечен срок от изготвянето му с министъра на вътрешните работи и с председателя на Държавната агенция "Национална сигурност".

(4) Съгласуваният операторски план по ал. 1 се утвърждава от съответния министър.

(5) Собственикът/операторът на означена ЕКИ в срок до една година от утвърждаването по ал. 4 въвежда в действие мерките на утвърдения операторски план по ал. 1 и ежегодно го актуализира.

(6) Операторският план по ал. 1 представлява класифицирана информация по Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 18в. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Собственикът/операторът на означена ЕКИ определя служител за връзка по сигурността, който е и лице за контакт между него и съответния министър.

(2) В едномесечен срок след утвърждаването на операторския план по чл. 18б, ал. 1 собственикът/операторът на означена ЕКИ информира съответния министър за лицето, определено за служител за връзка по ал. 1.

(3) Информацията, предавана между служителя за връзка по ал. 1, собственика/оператора на означена ЕКИ и съответния министър, е със съответното

ниво на класификация съгласно Закона за защита на класифицираната информация и правото на Европейския съюз.

(4) Служителят за връзка по ал. 1 информира незабавно съответния министър при установяване на рискове и заплахи за съответната ЕКИ.

Чл. 18г.(Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице е органът за контакт на Република България по защитата на ЕКИ.

(2) Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице координира въпросите по защитата на ЕКИ в Република България с останалите държави - членки на Европейския съюз, и с Европейската комисия.

(3) Органът за контакт по ал. 1 ежегодно информира Европейската комисия за:

1. броя на означените ЕКИ по сектори и броя на държавите - членки на Европейския съюз, зависими от всяка означена ЕКИ;
2. броя на инфраструктурите по сектори, за които са проведени обсъждания относно праговете на междусекторните критерии.

Чл. 18д. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) В срок една година след означаването на ЕКИ съответният министър извършва оценка на заплахите в подсекторите с ЕКИ.

(2) На всеки две години съответният министър чрез органа за контакт по чл. 18г, ал. 1 представя на Европейската комисия доклад относно видовете уязвими места, заплахи и рискове, открити за секторите с ЕКИ.

Чл. 18е. Писмена или устна информация за защитата на критичните инфраструктури, която е представена на други държави - членки на Европейския съюз, или на Европейската комисия, се използва само за целите на защита на критичните инфраструктури.

Глава трета **ЕДИННА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА**

Раздел I **Общи правила**

Чл. 19. (1) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Дейностите по защитата на населението в случай на опасност или възникване на бедствия са:

1. предупреждение;
2. изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието;
3. оповестяване;
4. спасителни операции;
5. оказване на медицинска помощ при спешни състояния;
6. оказване на първа психологична помощ на пострадалите и на спасителните екипи;
7. овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;
8. защита срещу взривни вещества и боеприпаси;
9. операции по издирване и спасяване;
10. радиационна, химическа и биологична защита при инциденти и аварии с опасни вещества и материали и срещу ядрени, химически и биологични оръжия;
11. ограничаване и ликвидиране на пожари;

12. (доп., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) временно извеждане, евакуация, укриване и предоставяне на индивидуални средства за защита;
  13. извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
  14. ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и эпизоотии от заразни и паразитни болести;
  15. други операции, свързани със защитата.
- (2) Защитата на населението при обявяване на режим “положение на война”, “военно положение” или “извънредно положение” се осъществява в съответствие с разпоредбите на Женевските конвенции от 12 август 1949 г. (необнародвани), ратифицирани с Указ № 181 на Президиума на Народното събрание от 1954 г. (Изв., бр. 43 от 1954 г.), и Допълнителните протоколи към Женевските конвенции от 1977 г., ратифицирани с Указ № 1586 на Държавния съвет от 1989 г. (ДВ, бр. 62 от 1989 г.).
- Чл. 20. (1) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Дейностите по чл. 19 се изпълняват от единната спасителна система, която включва структури на:
1. министерства и ведомства;
  2. общини;
  3. търговски дружества и еднолични търговци;
  4. центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения;
  5. (доп., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирования по чл. 41;
  6. въоръжените сили.
- (2) Звената, службите и другите оперативни структури по ал. 1 са съставни части на единната спасителна система при запазване на институционалната или организационната им принадлежност и определените им функции или предмет на дейност.
- Чл. 21. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).
- Чл. 22. (1) (Изм., ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г.) Основни съставни части на единната спасителна система са Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР, областните дирекции на МВР и централните центрове за спешна медицинска помощ.
- (2) Основните съставни части на единната спасителна система осигуряват непрекъснатата готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.
- (3) (Изм., ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Структурата на основните съставни части на единната спасителна система се изгражда на територията на цялата страна в съответствие с административно-териториалното деление.
- Чл. 23. (1) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Другите съставни части на единната спасителна система предоставят помощ при поискване съгласно плановете за защита при бедствия.
- (2) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Въоръжените сили предоставят помощ при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи по с разрешение на министъра на отбраната въз основа на искане от съответния държавен орган съгласно плановете по ал. 1.

Раздел II Планиране и подготовка

Чл. 24. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) При възникване на бедствия съставните части на единната спасителна система организират и изпълняват дейностите съгласно плановете за защита при бедствия.

Чл. 25. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.; отм., бр. 80 от 2011 г.).

Чл. 26. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Плановете за защита при бедствия уреждат взаимодействието между частите на единната спасителна система и осигуряват възможност за поетапно привличане на сили и средства в съответствие с развитието на бедствието.

Чл. 27. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).

Чл. 28. (1) Подготовката на съставните части на единната спасителна система се извършва чрез провеждане на тренировки и учения.

(2) Целта на тренировките е установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране при бедствия.

(3) Ученията се планират и провеждат за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия.

(4) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.) Тренировките и ученията се провеждат по заповед на министъра на вътрешните работи, областния управител или на кмета на общината.

Раздел III

Координация и ръководство на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в района на бедствието

Чл. 29. (1)(Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.)

Координацията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез оперативните центрове на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР.

(2) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Оперативните центрове:

1. приемат и оценяват информация за възникнали бедствия;

2. уведомяват компетентните съставни части на единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;

3. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) извършват ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението при бедствия;

4. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) по искане на ръководителя на място, на кмета на общината или на областния управител организират включване на предвидените в плановете за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и на допълнителни сили и средства.

(3) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.; отм., бр. 80 от 2011 г.).

(4) Получената и предадената гласова информация в и от оперативните комуникационно-информационни центрове се записва и архивира с възможност за последващо прослушване.

(5) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.) Стандартните оперативни процедури по ал. 2, т. 2 се разработват от главния секретар на МВР съгласувано с ръководителите на структурите по чл. 20, ал. 1.

Чл. 30. (1) (Отм., ДВ, бр. 35 от 2009 г.).

(2) (Изм., ДВ, бр. 41 от 2007 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.; доп., бр. 80 от 2011 г.) Предприятията, осъществяващи електронни съобщения са длъжни да съдействат на МВР за осъществяване на комуникациите при бедствия и на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112.

Чл. 31. (1) Взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието, наричано по-нататък “място на намеса”, се извършва от ръководителя на място.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 80 от 2011 г.) Ръководител на място е ръководителят на териториалното звено на Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР или оправомощено от него длъжностно лице, освен в случаите на епидемии и епизоотии.

(3) (Изм., ДВ, бр. 69 от 2008 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 80 от 2011 г.) В случаите на епидемии или епизоотии ръководител на място е ръководителят на регионалната здравна инспекция или на областната дирекция по безопасност на храните.

Чл. 32. Ръководителят на място при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

1. забрани или ограничи влизането на лица в мястото на намеса;
2. нареди временно извеждане на лица от мястото на намеса;
3. разпореди незабавно извършване и спиране на строежи, строителни работи, теренни преустройства или събаряне на сгради и съоръжения или части от тях с цел намаляване или отстраняване на рисковете от възникналото бедствие;
4. поиска от юридически или физически лица предоставяне на лична или материална помощ;
5. създаде щаб на ръководителя на място с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
6. раздели мястото на намеса на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Глава четвърта

УЧАСТИЕ И СЪДЕЙСТВИЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА, ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА И ЕДНОЛИЧНИТЕ ТЪРГОВЦИ ПРИ БЕДСТВИЯ

Раздел I

Права и задължения на физическите лица

Чл. 33. (1) Всяко физическо лице има право на:

1. информация за мерките за осигуряване на защитата;
2. обучение за начините на поведение и действие при бедствия;
3. средства за защита;
4. неотложна и възстановителна помощ;
5. обезщетение за реално причинени вреди при или по повод на нормативно установените действия за защита при бедствия.

(2) Помощта по ал. 1, т. 4 и обезщетението по ал. 1, т. 5 се предоставят при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6.

Чл. 34. Всяко физическо лице е длъжно да:

1. понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
2. помогне на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;
3. информира съответния център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние да предостави необходимата помощ лично;
4. окаже съдействие в съответствие с възможностите си или материална помощ по искане на кмета на община или ръководителя на място;
5. допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;
6. предостави на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;
7. (изм. и доп., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;
8. (нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт.

Раздел II

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

Чл. 35. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие, разработват аварийен план на обекта, който съдържа:

1. максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта;
2. мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта;
3. мерките за защита на персонала;
4. разпределението на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на предвидените мерки;
5. средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
6. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 4;
7. реда за информиране на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на планове за защита при бедствие.

(2) Съдържанието на аварийния план може да бъде различно от посоченото в ал. 1, ако е определено в специален закон.

(3) Лицата по ал. 1:

1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство плана по ал. 1;
2. организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;
3. предоставят на кмета на общината информация за изготвяне на общинския план за защита при бедствия относно:
  - а) източниците на рискове от дейността им;
  - б) вероятните последици при аварии и начините за ликвидирането им;
  - в) възможните въздействия върху населението и околната среда;
  - г) мероприятията, силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в обекта;
4. при възникнала авария в обекта са длъжни:
  - а) незабавно да започнат провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
  - б) незабавно да съобщят за аварията на съответния оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, и на кмета на непосредствено застрашената община;
  - в) да предоставят на съставните части на единната спасителна система информация за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и друга информация за опасности за живота и здравето на хората;
  - г) при участие на екипи от единната спасителна система да им сътрудничат при отстраняване на аварията;
  - д) да осигурят безопасно унищожаване на отпадъците вследствие на аварията и нейното ликвидиране;
5. изграждат и поддържат локални системи за оповестяване;
6. създават, подготвят и поддържат в готовност сили и средства за защита на работещите на територията на обекта;
7. провеждат обучение на работещите за защита при бедствия.

Чл. 36. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Юридическите лица и едноличните търговци с изключение на тези по чл. 35, осъществяващи дейност в производствени сгради и в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа:

1. рисковете за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия;
2. мерките за защита на пребиваващите;
3. разпределението на задълженията, отговорните структури и лицата за изпълнение на предвидените мерки;
4. ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
5. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 3;
6. начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

(2) Лицата по ал. 1:

1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство плана по ал. 1;
2. организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана по ал. 1 най-малко веднъж годишно;

3. изграждат и поддържат локални системи за оповестяване;
4. създават и поддържат в готовност средства за защита на пребиваващите на територията на обекта;
5. провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

Чл. 37. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Юридическите лица и едноличните търговци, включени в плановете за защита при бедствия, са длъжни да предоставят при поискване планираната помощ.

Чл. 38. (1) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Юридическите лица и едноличните търговци - оператори на радио- и телевизионни програми, при поискване от оперативните плановете за защита при бедствия на единната спасителна система излъчват незабавно и без изменение на съдържанието и смисъла неотложна информация, необходима за защитата на населението.

(2) Информацията по ал. 1 се излъчва безвъзмездно.

Раздел III Доброволни формирования

Чл. 39. (Изм., ДВ, бр. 88 от 2010 г.) **Доброволец** е лице, което участва в доброволно формирование за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях.

Чл. 40. (1) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Доброволец може да е всяко дееспособно физическо лице, навършило 18 години, което е клинично здраво, не страда от психично заболяване и не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано.

(2) Лицето по ал. 1 може да придобие качеството доброволец независимо от трудовото или служебното си правоотношение.

(3) Правата и задълженията на доброволците се определят с този закон и със сключения от всеки от тях договор за участие в доброволно формирование.

(4) На всеки доброволец се определя персонален идентификационен номер.

Чл. 41. (Изм., ДВ, бр. 88 от 2010 г.) Доброволните формирования се създават от кмета на общината по решение на общинския съвет.

Чл. 42. (1) Кметът е длъжен да:

1. сключи договор с доброволеца;
2. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) осигури обучение и екипировка на доброволеца;
3. застрахова доброволеца срещу злополука, настъпила при или по повод изпълнение на договорните му задължения;
4. осигури доброволеца за всички осигурени социални рискове;
5. (изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 80 от 2011 г.) подаде до директора на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" – МВР заявление за вписване в регистъра по чл. 47, ал. 1 на доброволното формирование.

(2) Разходите по ал. 1 са за сметка на републиканския бюджет като делегирана от държавата дейност.

Чл. 43. (1) (Изм., ДВ, бр. 88 от 2010 г.) За времето на обучение или изпълнение на задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях доброволецът се смята в неплатен

отпуск за изпълнение на граждански и обществени задължения, който му се признава за служебен или трудов стаж.

(2) За времето на участие в мероприятията по ал. 1 лицето получава възнаграждение за сметка на републиканския бюджет при условия, по ред и в размери, определени от Министерския съвет.

Чл. 44. (1) (Предишен текст на чл. 44, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Кметът е длъжен:

1. да уведоми работодателя или органа по назначаването на доброволеца за участие в мероприятията по чл. 43, ал. 1;

2. да издаде документ, удостоверяващ участието на доброволеца, не по-късно от три дни след приключване на мероприятиято;

3. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) да осигури за доброволните формирования безвъзмездно ползване на помещения, специализирана техника и оборудване.

(2) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Редът за създаване и организиране на дейността на доброволните формирования се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 45. (Доп., ДВ, бр. 88 от 2010 г.) Доброволецът не е длъжен да изпълнява задълженията си в случаите, когато той или членове на неговото домакинство са непосредствено засегнати от бедствия, пожар или извънредна ситуация, като своевременно уведоми кмета.

Чл. 46. (Изм., ДВ, бр. 88 от 2010 г.) Доброволецът, който не е в трудови или служебни правоотношения към момента на неговото повикване за обучение или изпълнение на задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари, извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях, получава възнаграждение за сметка на републиканския бюджет при условия, по ред и в размери, определени от Министерския съвет.

Чл. 47. (1) (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) В Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, се води регистър на доброволните формирования.

(2) Редът за създаване, поддържане и водене на регистъра по ал. 1 се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Глава пета ОБЯВЯВАНЕ НА БЕДСТВЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

Чл. 48. **Бедствено положение** е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Чл. 49. (1) Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината.

(2) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Копие от заповедта по ал. 1 се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

Чл. 50. (1) Областният управител обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на областта:

1. (отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.);

2. (отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).

(2) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Копие от заповедта по ал. 1 се изпраща незабавно на министъра на вътрешните работи.

Чл. 50а. (Нов, ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 93 от 2009 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на вътрешните работи обявява с решение бедствено положение на територията на повече от една област или на територията на цялата страна.

Чл. 51. (1) (Доп., ДВ, бр. 35 от 2009 г.) В заповедта по чл. 49, ал. 1 и по чл. 50, ал. 1 и в решението по чл. 50а се посочват:

1. обстоятелствата, послужили като основание за обявяване на бедственото положение;
2. обосновка на необходимостта от обявяване на бедственото положение;
3. границите на територията, на която се обявява бедственото положение;
4. мерките за овладяване на бедствието, включително предприетите временни ограничения върху правата на гражданите;
5. органите или длъжностните лица, отговарящи за прилагането на предприетите мерки;
6. началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие, но не повече от 30 дни.

(2) (Изм., ДВ, бр. 35 от 2009 г.) При необходимост срокът на действие на бедственото положение може да бъде удължен:

1. от кмета на общината след съгласуване с областния управител;
2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.) от областния управител след съгласуване с министъра на вътрешните работи;
3. по решение на Министерския съвет.

(3) (Изм., ДВ, бр. 35 от 2009 г.) Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили като основание за обявяването му от органа, който го е обявил.

(4) (Изм., ДВ, бр. 35 от 2009 г.) Актовете по ал. 2 и 3 влизат в сила незабавно и се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване.

Чл. 52. (1) При обявено бедствено положение в неизбежно необходимия обем и продължителност може да се ограничи:

1. правото на неприкосновеност на лицата и жилищата при временно извеждане от места, в които животът или здравето на лицата са непосредствено застрашени;
2. правото на ползване на имущество поради необходимост от защита на живота, здравето и имуществото на лица или на околната среда;
3. свободата на движение и пребиваване в определена част на територията, застрашена или засегната от бедствието;
4. правото да се извършва дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителните работи.

(2) При обявено бедствено положение като необходими мерки могат да бъдат предприети:

1. временно извеждане на лица, домашни и селскостопански животни и изнасяне на имущества от определената територия;
2. забрана за влизане, пребиваване и движение в определени места или територии;
3. незабавно извършване на строежи, строителни работи, теренни преустройства или отстраняване на строежи за намаляване или предотвратяване на заплахата, произтичаща от бедствието;

4. грижи за децата и хората в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани в условията на бедствено положение от хората, които обичайно ги полагат;
  5. приоритетно снабдяване на детски, социални, лечебни и здравни заведения и спасителните екипи;
  6. (доп., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) евакуация и/или разсредоточаване.
- (3) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Условията и редът за провеждане на евакуация и разсредоточаване се определят с наредба на Министерския съвет.
- Чл. 53. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; отм., бр. 35 от 2009 г.).

Глава шеста **ПОДПОМАГАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

- Чл. 54. (1) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Създава се Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, наричана по-нататък “комисията”. Комисията се ръководи от министъра на вътрешните работи.
- (2) За членове на комисията се определят министри и ръководители на ведомства или техни заместници, които имат отношение към дейността на комисията. В заседанията на комисията участват с право на съвещателен глас представители на Националното сдружение на общините в Република България и областни управители.
- (3) Поименният състав на комисията се определя със заповед на министър-председателя.
- (4) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г.) Комисията се подпомага от Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР.
- (5) При необходимост комисията може да привлича експерти от министерствата и ведомствата, както и от други организации.
- (6) Министерският съвет приема правилник за организацията и дейността на комисията, в който се определят и редът за заявяване на финансовите средства и критериите за оценка на постъпилите искания за финансиране.
- Чл. 55. (1) Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие.
- (2) Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от кметовете на общините и включва:
1. изхранване и временно настаняване на пострадалите лица, домашните и селскостопанските животни;
  2. раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите лица;
  3. предприемане на други необходими мерки.
- (3) Възстановителната помощ за пострадали от бедствие лица се предоставя при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6.
- (4) Неотложните възстановителни работи след бедствие се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им, определени в този закон, в специални закони и в подзаконовни нормативни актове.

Чл. 56. (1) Комисията взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Средствата се предоставят за:

1. (доп., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) финансиране на превантивни дейности от националната програма по чл. 18, включени в годишния план за нейното изпълнение, като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници;
2. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) разплащане на непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените чрез оперативните центрове сили и средства на единната спасителна система;
3. финансиране на неотложни възстановителни работи;
4. предоставяне на възстановителна помощ;
5. организиране и финансиране на контролни проверки по изпълнението на решенията на комисията;
6. извършване на проверки по жалби и сигнали;
7. обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6.

(2) Комисията координира предоставянето и разпределението на помощи и дарения.
Чл. 57. (1) Предоставените средства се използват по предназначение в съответствие с решението на комисията.

(2) Промяна на предназначението на предоставените средства се допуска само след решение на комисията по искане на органите на изпълнителната власт.

(3) Отчитането на предоставените средства се извършва в съответствие с указанията на министъра на финансите и решенията на комисията.

(4) При етапно финансиране на неотложни възстановителни работи предоставянето на допълнителни средства за следващ етап се извършва след представяне на отчети за извършените разходи пред комисията и пред министъра на финансите.

Чл. 58. Областните управители упражняват контрол по изпълнението на решенията на комисията на територията на областта.

Глава седма **РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ**

Чл. 59. Финансовото и материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия включва:

1. текуща издръжка на силите и средствата на единната спасителна система;
2. производство, ремонт, доставки на техника, оборудване и друго имущество, необходимо за защитата при бедствия;
3. проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане и поддържане на системи за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
4. управление на недвижими имоти и движими вещи - държавна собственост, предоставени на министерства и ведомства за защита при бедствия;
5. осъществяване на международно икономическо и научно-техническо сътрудничество в областта на защитата при бедствия;
6. социални и обслужващи дейности;

7. контрол върху производството, сертификацията и атестирането на техниката и друга специална продукция за защита при бедствия;
8. създаване и поддържане на кризисни запаси от материални средства и горивно-смазочни материали за осигуряване защитата на населението при бедствия;
9. предоставяне на държавни и общински имоти и движими вещи за целите на защитата;
10. други дейности, свързани с осигуряването на защита при бедствия.

Чл. 60. При управлението на финансовите средства се упражнява единен контрол върху тяхното законосъобразно използване.

Чл. 61. Финансовото и материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия се осигурява от:

1. бюджетите на министерствата и ведомствата;
2. общинските бюджети;
3. търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им.

Глава осма

ФУНКЦИИ НА ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ ПО ЗАЩИТАТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Чл. 62. (1) Министерският съвет формира държавната политика в областта на защитата при бедствия.

(2) Министерският съвет:

1. осъществява общото ръководство на защитата при бедствия;
2. (нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) приема стратегия за намаляване на риска от бедствия;
3. (предишна т. 2, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) приема Национална програма за защита при бедствия и годишни планове за изпълнението ѝ;
4. (предишна т. 3, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) приема Национален план за защита при бедствия;
5. (нова, ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 93 от 2009 г.; предишна т. 4, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) въвежда Национална система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и определя с наредба условията и реда за функционирането ѝ по предложение на министъра на вътрешните работи;
6. (предишна т. 4, ДВ, бр. 35 от 2009 г.; предишна т. 5, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) предвижда финансови средства за защита при бедствия.

(3) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) За подпомагане на дейността по ал. 1 към Министерския съвет се създава Консултативен съвет.

(4) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Консултативният съвет по ал. 3 включва представители на министерствата, ведомствата, Българската академия на науките, висши училища, научно-изследователски институти, Националното сдружение на общините в Република България и юридически лица, имащи отношение към защитата от бедствия.

(5) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Министерският съвет приема правилник за устройството и дейността на Консултативния съвет по ал. 3.

(6) (Предишна ал. 3, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Компетентният с оглед характера на бедствието орган предоставя на президента на Република България и на

председателя на Народното събрание еднаква по обем и съдържание информация за възникнали бедствия на територията на страната.

Чл. 62а. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Министър-председателят на Република България въвежда със заповед Националния план за защита при бедствия.

(2) Със заповедта по ал. 1 се създава национален щаб с поименно определени ръководител и членове: министри, заместник-министри, ръководители на ведомства или техни заместници и други, представляващи институции, които имат задължения за изпълнението на Националния план за защита при бедствия.

(3) Дейността на Националния щаб се обслужва логистично, комуникационно и административно от Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, както и от компетентните с оглед характера на бедствието министерства, ведомства и институции.

(4) За подпомагане дейността на националния щаб се създават работни групи от експерти, чийто поименен състав е предварително определен и въведен в групи за оповестяване в Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия. При необходимост ръководителят на националния щаб със заповед може да привлеча и други експерти.

(5) Към националния щаб със заповед на ръководителя му се създава междуведомствена информационна група за извършване на информационна дейност с поименен състав, предложен от членовете на щаба.

(6) Националният щаб извършва следните основни дейности:

1. анализ и оценка на обстановката при бедствие;
2. взема решения за необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
3. организира и координира действията на министрите, ръководителите на ведомствата, областните управители, кметовете на общини, на юридическите лица и едноличните търговци, на които са възложени функции за защита при бедствия;
4. осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
5. информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприеманите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
6. докладва на министър-председателя, президента на Република България и на председателя на Народното събрание за хода на провежданите защитни мероприятия.

Чл. 63. (1) Министрите и органите по чл. 19, ал. 4 от Закона за администрацията в рамките на своята компетентност:

1. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) предприемат мерки за намаляване на риска от бедствия;

2. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) участват в разработването на Националния план за защита при бедствия и планират и осигуряват неговото изпълнение;

3. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) поддържат в готовност сили и средства и осигуряват участието на подчинените си структури като съставна част на единната спасителна система в съответствие с Националния план за защита при бедствия;

4. (отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.);

5. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) извършват контрол за изпълнението на мерките по защитата в съответствие с делегираните им от законите правомощия.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.) За изпълнение на задълженията си по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб органите по ал. 1 създават със заповед ведомствени щабове.

(3) Работата на щаба се подпомага от съответното министерство или ведомство.

Чл. 64. (1) Областният управител:

1. организира и ръководи защитата при бедствия в областта;

2. (отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.);

3. (отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.);

4. организира и отговаря за обучението на областната администрация за начините на поведение и действие при бедствия и изпълнение на необходимите защитни мерки;

5. координира и контролира подготовката за бедствия, извършвана от областната администрация, териториалните звена на министерствата и ведомствата, юридическите и физическите лица в областта;

6. организира и контролира изпълнението на превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;

7. предоставя данни за изготвянето на Националния план за защитата при бедствия;

8. създава организация за оповестяване при бедствия;

9. (изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) представя в МВР ежегоден доклад за дейността по защитата при бедствия;

10. (нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) създава със заповед щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб.

(2) При възникване на бедствие на територията на областта областният управител:

1. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) въвежда със заповед в изпълнение областния план за защитата при бедствия;

2. може да обяви бедствено положение на територията на областта или на част от нея;

3. (изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.; отм., бр. 80 от 2011 г.);

4. организира, координира и контролира процеса на подпомагане и възстановяване при бедствия;

5. координира спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, възникнали на територията на областта, когато те излизат извън територията на една община, както и когато кметът на общината е поискал това;

6. (изм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.; отм., бр. 80 от 2011 г.).

Чл. 65. (1) Кметът на община:

1. организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината;

2. (отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.);

3. организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;

4. осъществява своевременното оповестяване и информиране на населението при заплахата от възникване или за възникнало бедствие;

5. планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за защита при бедствия в общината, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;
  6. представя на областния управител ежегоден доклад за дейността по защитата при бедствия;
  7. (нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) създава със заповед щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с щабове по чл. 62а, ал. 2, чл. 63, ал. 2 и чл. 64, ал. 1, т. 10.
- (2) При възникване на бедствие на територията на общината кметът:
1. (изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) въвежда със заповед в изпълнение общинския план за защита при бедствия;
  2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.; отм., бр. 80 от 2011 г.);
  3. може да обяви бедствено положение на територията на общината;
  4. (изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.) извършва обмен на информация с оперативния център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР в областта;
  5. може да привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им;
  6. може да включва в дейностите по защитата и създадените доброволни формирования;
  7. може да поиска координация от областния управител;
  8. организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица;
  9. организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при бедствия;
  10. организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи при бедствия.
- Чл. 66. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Областният управител и кметът на община, когато осъществяват ръководство и координация на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, са длъжни да изпращат на МВР писмена информация за тяхното протичане.

Глава девета
МИНИСТЕРСТВО НА ИЗВЪНРЕДНИТЕ СИТУАЦИИ
(Загл. изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; отм., бр. 93 от 2009 г.)

Раздел I
Министър на извънредните ситуации
(Загл. изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.)

Чл. 67. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; отм., бр. 93 от 2009 г.).

Раздел II
Главна дирекция "Национална служба "Гражданска защита"

Чл. 68. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).

Чл. 69. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).

- Чл. 70. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 71. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 72. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; отм., бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 73. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 74. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 75. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 76. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 77. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 78. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 79. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 80. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 81. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).

Раздел III

Правомощия на органите на Министерството на извънредните ситуации (Загл. изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.)

- Чл. 82. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; отм., бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 83. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 84. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 85. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).
- Чл. 86. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.).

Глава десета КОНТРОЛ

- Чл. 87. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Контролът по спазването на закона се осъществява от министъра на вътрешните работи и от оправомощени от него длъжностни лица.
- Чл. 88. (1) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 80 от 2011 г.) Министърът на вътрешните работи издава заповеди за преустановяване или за временно ограничаване на дейности, ако те застрашават населението.
  - (2) Заповедите по ал. 1 се издават при възникнала опасност от бедствия.
  - (3) Заповедите по ал. 1 се изпълняват незабавно.
  - (4) За заповедите по ал. 1 се уведомява незабавно кметът на общината. Заповедите се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин.
  - (5) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.; доп., бр. 39 от 2011 г.) Заповедите по ал. 1 могат да се обжалват от заинтересованите лица и организации в 7-дневен срок чрез министъра на вътрешните работи пред Върховния административен съд. Съдът разглежда жалбата в открито заседание и се произнася в тридневен срок от нейното постъпване. Решението не подлежи на обжалване.
  - (6) Действието на заповедите се прекратява с изтичането на техния срок, с решението на съда по ал. 5 или след отпадане на основанията за издаването им.
- Чл. 89. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) При осъществяване на контрол по спазването на този закон или на подзаконовите нормативни актове по прилагането му министърът

на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица дават предписания.

Глава единадесета **МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА**

Раздел I **Принудителни административни мерки**

Чл. 90. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) За предотвратяване и преустановяване на нарушенията, свързани с изпълнението на задълженията по този закон, както и за отстраняване на вредните последици от тях, министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица могат да спират строителството, въвеждането в експлоатация и използването на обекти, инсталации, уреди и съоръжения, както и да спират други дейности, които създават опасност за населението при бедствия.

Чл. 91. (1) Заповедта за прилагане на принудителни административни мерки се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на предварително изпълнение, освен ако съдът разпореди друго.

Раздел II **Административнонаказателни разпоредби**

Чл. 92. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) За нарушение на този закон и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, за което не е предвидено друго наказание, виновните лица се наказват с глоба от 500 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 3000 до 10 000 лв.

Чл. 93. (Доп., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Длъжностно лице, което не изпълни задължение, възложено му с този закон или с издаден въз основа на него подзаконов нормативен акт се наказва с глоба от 200 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 94. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Който не изпълни задължение по чл. 18б, ал. 1 и 3 или ал. 5, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 15 000 до 25 000 лв.

(2) Който не изпълни задължение по чл. 18в, ал. 1 и 2 или ал. 4, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 15 000 лв.

(3) Който не изпълни задълженията по чл. 34, т. 7 и 8, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(4) Който откаже да предостави или възпрепятства, или отказва достъп до обектите по чл. 12, ал. 1, се наказва с глоба в размер 1000 лв.

(5) Който не изпълни предписание по чл. 89, се наказва с глоба от 1500 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 3000 до 15 000 лв.

(6) При повторно нарушение по ал. 1 - 5 се налага глоба или имуществена санкция в троен размер.

Чл. 95. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.; нов, бр. 80 от 2011 г.)

(1) Който не изпълни задължение по чл. 35, 36 или 37, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв. или с имуществена санкция в размер от 5000 до 50 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в троен размер.

Чл. 96. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; отм., бр. 93 от 2009 г.)

Чл. 97. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2009 г.)

Чл. 98. Ръководител на търговско дружество, ръководител на организация или едноличен търговец, който при обявено бедствено положение откаже на компетентен орган доставка или услуга с предимство, ако тя е обективно възможна, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 3000 лв.

Чл. 99. (Изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Който изразходва не по предназначение финансови или материални средства, предоставени от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв. и дължи възстановяване на средствата.

Чл. 100. (1) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.) Актовете за установяване на административни нарушения се съставят от длъжностни лица, оправомощени от министъра на вътрешните работи.

(2) (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Актовете за установяване на административни нарушения по чл. 99 се съставят от длъжностни лица, оправомощени от съответния областен управител.

(3) (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г.; доп., бр. 80 от 2011 г.)

Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи или от оправомощени от него длъжностни лица, а в случаите по ал. 2 - от съответния областен управител.

(4) (Предишна ал. 3, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.)

§ 1. По смисъла на този закон:

1. “**Природни явления**” са явления с геологичен (геофизичен, геоложки), хидрометеорологичен и биологичен произход, като земетресения, наводнения, движения на маси (свлачища, потоци от отломки, лавини), бури, градушки, големи снежни натрупвания, замръзвания, суши, горски пожари, масови заболявания от епидемичен и епизоотичен характер, нашествия на вредители и други подобни, причинени от природни сили.

2. “**Инцидент**” е непредвидимо или трудно прогнозируемо, ограничено по време и пространство действие, с висока интензивност на сили или вследствие на човешка дейност, застрашаващо живота или здравето на хора, имуществото или околната среда.

3. “**Авария**” е инцидент от голям мащаб, включващ пътища, магистрали и въздушен трафик, пожар, разрушаване на хидротехнически съоръжения, инциденти, причинени от дейности в морето, ядрени инциденти и други екологични и промишлени аварии, причинени от дейности или действия на човека.

4. **“Промишлена авария”** е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати или извършване на дейности с рискови вещества и материали в производството, обработката, използването, съхраняването, натоварването, транспорта или продажбата, когато това води до опасност за живота или здравето на хора, животни, имущество или околната среда.
5. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).
6. **“Зона на бедствието”** е територията, засегната от бедствие.
7. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).
8. **“Неизбежно необходим обем и продължителност”** са тези, при които в минимална степен, за минимален период от време се засягат правата по чл. 52, за да се позволи предприемането на необходимите мерки за защита при бедствия.
9. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).
10. (Отм., ДВ, бр. 80 от 2011 г.).
11. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Опасност”** е природно явление или събитие, причинено от човешката дейност, което може да причини вредни последици за населението и имуществото му, околната среда, икономиката и културните и материалните ценности.
12. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Уязвимост”** е показател за степента на податливост на дадена територия или обект на различните опасности.
13. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Риск”** е вероятност от възникване на вредни последици за населението и имуществото му, икономиката и околната среда в резултат на опасността и уязвимостта за дадена територия/обект.
14. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Анализ и оценка на риска”** е определяне същността и размера на риска като функция на опасността, уязвимостта и вероятността.
15. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Критична инфраструктура”** е система или части от нея, които са от основно значение за поддържането на жизненоважни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението и чието нарушаване или унищожаване би имало значителни негативни последици за Република България в резултат на невъзможността да се запазят тези функции.
16. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Европейска критична инфраструктура”** е критична инфраструктура, разположена на територията на Република България, чието повреждане или разрушаване би довело до негативни последици за поне две държави - членки на Европейския съюз. При оценката на негативните последици се прилагат критерии - брой загинали или ранени, икономически и социални последици, като се отчита и влиянието на повреждане или разрушаване на тази критична инфраструктура върху други видове инфраструктури.
17. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури”** е всеки факт относно дадена критична инфраструктура, който, ако бъде оповестен и разкрит, може да бъде използван за планиране и/или за извършване на действия с цел причиняване на повреди или унищожаване на обекти, елементи или инсталации от критичната инфраструктура.
18. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) **“Защита”** е съвкупност от дейности, целящи гарантиране на нормалното функциониране, непрекъснатостта и целостта на критичните инфраструктури с цел възпиране, намаляване, смекчаване или неутрализиране на заплахите, рисковете или уязвимостта им.

19. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) "**Собственици/оператори на европейски критични инфраструктури**" са физически лица, юридически лица или организации, които отговарят за инвестирането или за нормалното функциониране, непрекъснатостта и целостта на определена система или част от нея, означена като ЕКИ.

20. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) "**Евакуация**" е организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони и настаняването и осигуряването им в безопасни места.

21. (Нова, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) "**Разсредоточаване**" е организирано изнасяне на културни и материални ценности от застрашени райони и преместването и опазването им в безопасни места.

§ 1а. (Нов, ДВ, бр. 80 от 2011 г.) Този закон въвежда изискванията на Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ, L 345/75 от 23 декември 2008 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 17 от 2006 г.; изм., бр. 30 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 97, т. 1 и 2 думите “бедствия, аварии” се заличават.

2. В чл. 110, ал. 2 думите “и по чл. 37, 38 и 39 от Закона за управление при кризи” се заличават.

3. В чл. 150, ал. 2 т. 3 се отменя.

§ 3. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 67 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 70, 93, 152 и 153 от 1998 г., бр. 12, 67 и 69 от 1999 г., бр. 49 и 64 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 40, 45 и 119 от 2002 г., бр. 50, 86, 95 и 112 от 2003 г., бр. 93 и 111 от 2004 г., бр. 27, 38, 76, 88, 102 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36, 56, 82 и 91 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30, ал. 3 след думите “министъра на регионалното развитие и благоустройството” се добавя “министъра на държавната политика при бедствия и аварии”.

2. Създава се чл. 44а.

“Чл. 44а. Министърът на държавната политика при бедствия и аварии организира и координира изпълнението на задачите по гражданска отбрана от Женевските конвенции от 12 август 1949 г. (необнародвани), ратифицирани с Указ № 181 на Президиума на Народното събрание от 1954 г. (Изв., бр. 43 от 1954 г.), и Допълнителните протоколи към Женевските конвенции от 1977 г., ратифицирани с Указ № 1586 на Държавния съвет от 1989 г. (ДВ, бр. 62 от 1989 г.).”

§ 4. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г., бр. 55 от 2000 г. - Решение № 5 на Конституционния съд на РБ от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59, 68, 82 и 95 от 2006 г.) в чл. 69 се създава ал. 4:

“(4) Служителите в Главна дирекция “Национална служба “Гражданска защита” на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии, изпълняващи някоя от дейностите по чл. 71, ал. 1, т. 3 - 6 от Закона за защита при бедствия, при прекратяване на правоотношението придобиват право на пенсия, независимо от възрастта, при 25 години осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени в системата на гражданска защита, или ако са прослужили 15 години на длъжност “водолаз”.”

§ 5. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г., бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 36 и 82 от 2006 г.) в чл. 42, ал. 4, т. 4 след думите “Министерството на вътрешните работи” се добавя “териториалните звена на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 6. В Закона за здравословни и безопасни условия на труд (обн., ДВ, бр. 124 от 1997 г.; изм., бр. 86 от 1999 г., бр. 64 и 92 от 2000 г., бр. 25 и 111 от 2001 г., бр. 18 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76 от 2005 г., бр. 33 и 48 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 2 думите “Държавната агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

2. В чл. 20, ал. 2 думите “председателя на Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “министъра на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 7. В Закона за облагане доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 118 от 1997 г., бр. 35 от 1998 г. - Решение № 6 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 71 и 153 от 1998 г., бр. 50, 103 и 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 40, 45, 61 и 118 от 2002 г., бр. 42, 67, 95 и 112 от 2003 г., бр. 36, 37, 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 43, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17 и 63 от 2006 г.) в чл. 19, ал. 2, т. 1 накрая се добавя “порционните пари съгласно чл. 75 от Закона за защита при бедствия”.

§ 8. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г., бр. 69 от 1995 г. - Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г., бр. 52 от 1998 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68 и 75 от 2006 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 144, т. 2 след думата “кризи” се добавя “или бедствия”.

2. В чл. 157, ал. 1, т. 7 думите “реагиране при кризи” се заменят със “защита при бедствия”.

3. В чл. 218, ал. 1 и 2 след думата “криза” се добавя “или бедствие”.

§ 9. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24 и 30 от 2006 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 62, ал. 1, т. 8 думите “реагиране при кризи” се заменят със “защита при бедствия”.

2. В чл. 77, ал. 1 и 2 след думата “криза” се добавя “или бедствие”.

§ 10. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 43, 45 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г.,

бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 82 и 85 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 91, ал. 3 думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

2. В чл. 140, ал. 4 думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 11. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 81 и 95 от 2006 г.) в чл. 114, ал. 2 думите “с Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи към Министерския съвет” се заличават, а думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 12. В Закона за автомобилните превози (обн., ДВ, бр. 82 от 1999 г.; изм., бр. 11 и 45 от 2002 г., бр. 99 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 88, 92, 95, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 85 и 92 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 89, ал. 2, т. 4, буква “б” думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

2. В чл. 89а, ал. 3, т. 2 думите “Държавната агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 13. В Наказателния кодекс (обн. ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г., бр. 97 от 1995 г. - Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г., бр. 120 от 1997 г. - Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г., бр. 98 от 2000 г. - Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59 и 75 от 2006 г.) в чл. 195, ал. 3 думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 14. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65 и 82 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 23, ал. 1 думите “Държавната агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

2. В чл. 110а, ал. 2 думите “председателя на Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “министъра на държавната политика при бедствия и аварии”.

3. В чл. 157а, ал. 2 думите “Държавната агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 15. В Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника (обн., ДВ, бр. 79 от 1998 г.; изм., бр. 22 от 2003 г., бр. 74 и 88 от 2005 г., бр. 30, 34 и 82 от 2006 г.) в чл. 9, ал. 14 думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 16. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн., ДВ, бр. 18 от 2005 г.; изм., бр. 30 и 65 от 2006 г.) в чл. 18, ал. 1, т. 3 думите “Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи” се заменят с “министъра на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 17. В Закона за пътищата (обн., ДВ., бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6, 14, 88 и 104 от 2004 г., бр. 30, 36 и 64 от 2006 г.) в чл. 21, ал. 3, т. 5 думите “Държавна агенция “Гражданска защита” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 18. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г.) в чл. 3, ал. 2, т. 4 думите “Държавната агенция “Гражданска защита” към Министерския съвет” се заменят с “Министерството на държавната политика при бедствия и аварии”.

§ 19. В Закона за вътрешния одит в публичния сектор (обн., ДВ, бр. 27 от 2006 г.; изм., бр. 64 от 2006 г.) в приложението към чл. 12, ал. 1, т. 5 т. 12 “Държавна агенция “Гражданска защита” се заличава.

§ 20. (1) Министерският съвет в срок три месеца от влизането в сила на закона приема правилника по чл. 54, ал. 6.

(2) Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание отменения Закон за подпомагане при обществени бедствия (обн., ДВ, бр. 304 от 1948 г.; попр., бр. 308 от 1948 г.; изм., Изв., бр. 17 от 1955 г.; ДВ, бр. 63 от 1976 г.; отм., бр. 19 от 2005 г.) запазват действието си до приемането на правилника по ал. 1.

§ 21. Министерският съвет в срок 6 месеца от влизането в сила на закона приема наредбите по чл. 10, ал. 2, чл. 12, ал. 4 и чл. 13, ал. 3.

§ 22. (Изм., ДВ, бр. 102 от 2008 г.) Министърът на извънредните ситуации в срок четири месеца от влизането в сила на закона издава правилника по чл. 15, ал. 2, наредбата по чл. 47, ал. 2 и инструкциите по чл. 71, ал. 2.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 6 декември 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ЗАКОН **за изменение и допълнение на Закона за защита при бедствия** **(Обн., ДВ, бр. 80 от 14.10.2011 г.)**

Преходни и заключителни разпоредби

§ 50. Необходимите средства за 2012 г. за закупуване на индивидуалните средства за йодна профилактика се предоставят на МВР чрез Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

§ 51. Регистрираните доброволни формирования в 6-месечен срок от влизането в сила на наредбата по чл. 44, ал. 2 се пререгистрират съобразно новите изисквания.

§ 52. В Закона за Българския Червен кръст (обн., ДВ, бр. 87 от 1995 г.; изм., бр. 44 от 1999 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 108 от 2006 г. и бр. 41 от 2007 г.) в чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

"(2) Дейностите по ал. 1, т. 2, буква "д" по предотвратяване и оказване на помощ при нещастни случаи в планините се осъществяват от Планинската спасителна служба в състава на Българския Червен кръст. Редът и начинът на извършването им се определят с устава по чл. 2, ал. 2."

§ 53. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65, 66, 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г. и бр. 19, 28 и 35 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 70, ал. 1 след думата "администрация" се поставя запетая и се добавя "на собственика на съоръженията".

2. В чл. 138:

а) в ал. 3 в изречение трето след думите "да предписват" се добавя "изработване на аварийни планове, ако няма такива или";

б) в ал. 4, т. 7 накрая се поставя запетая и се добавя "и ликвидиране на потенциално опасни язовири, чието техническо състояние не позволява по-нататъшната им експлоатация".

3. Създават се чл. 138а и 138б:

"Чл. 138а. (1) Министърът на вътрешните работи с наредба определя съдържанието на аварийните планове по чл. 131, ал. 1 и чл. 138, ал. 3.

(2) Собствениците или ползвателите на водни обекти са длъжни да осигурят достъпа на силите и средствата за изпълнението на аварийните планове, както и да поддържат в изправност средствата за комуникация.

(3) Областните управители назначават комисии за ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти.

Чл. 138б. При спор за собствеността на язовир областният управител осъществява организацията и техническата му експлоатация до влизането в сила на съдебното решение."

4. В чл. 139 ал. 1 се изменя така:

"(1) Поддръжката и ремонтно-възстановителните дейности на съоръженията по чл. 138, ал. 4, т. 1 се осъществяват от собственика или ползвателя им, освен ако в разрешителното по чл. 50 или в договора за концесия не е уговорено друго."

5. В чл. 140:

а) в ал. 2 думите "чл. 138, ал. 4, т. 3, 4, 6 и 7" се заменят с "чл. 138, ал. 4, т. 3, 4, 5, 6 и 7";

б) в ал. 3 текстът преди т. 1 се изменя така: "Дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 5 се финансират и от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, при условие че са включени в Годишния план за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия, и включват:";

в) в ал. 4:

аа) в т. 1 думите "Гражданската защита" се заменят с "Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, съответната басейнова дирекция, съответната РИОСВ, Изпълнителната агенция по горите, общината";

бб) в т. 2 думата "ежемесечно" се заменя с "ежегодно";

г) в ал. 5:

аа) в т. 1 накрая се добавя "с участие на представители при необходимост и на съответното областно пътно управление или на Националната компания "Железопътна инфраструктура";

бб) точка 3 се изменя така:

"3. възлага обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки за избор на изпълнители за изпълнение на програмата по ал. 4, т. 3, буква "д" по обособени позиции; в договорите за възлагане се определят и местата за извозване на отстранените отпадъци; за всяка обособена позиция се сключва договор за инвеститорски контрол.";

д) в ал. 6:

аа) точка 1 се отменя;

бб) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя "а контролът по спазването на определения обем съгласно утвърдения проект се осъществява от възложителя чрез назначения инвеститорски контрол";

вв) в т. 4 думите "Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет" се заменят с "Министерството на околната среда и водите";

е) в ал. 7 т. 1 се изменя така:

"1. когато е годен за ползване, се предава безвъзмездно за разпореждане на кметовете, които го предоставят безвъзмездно за огрев на доброволците по чл. 39 от Закона за защита при бедствия съобразно тяхното участие при предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях, както и на лица, включени в съответните социални програми;"

ж) създава се ал. 8:

"(8) Контролът по отношение на добития дървен материал и годността му за ползване се извършва от възложителя чрез назначения инвеститорски контрол."

6. В чл. 190 ал. 3 се изменя така:

"(3) Министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица контролират изработването на аварийните планове по този закон и изпълнението на предписанията по тях."

7. В чл. 191 се създава ал. 3:

"(3) Областните управители контролират техническото състояние на хидротехническите съоръжения - държавна собственост, на територията на съответната област."

8. В чл. 201:

а) създава се нова ал. 9:

"(9) Актовете за нарушения при упражняване на правомощията по чл. 191, ал. 3 се съставят от длъжностни лица, оправомощени от съответния областен управител.";

б) създава се ал. 10:

"(10) Наказателните постановления по ал. 9 се издават от съответния областен управител.";

в) досегашната ал. 9 става ал. 11.

9. В § 4 от преходните и заключителните разпоредби ал. 6 се изменя така:

"(6) В случаите когато обектите по чл. 13, ал. 1, т. 3 не са дадени на концесия, поддръжката им се осъществява от търговските дружества, които ги стопанисват

или чийто капитал е намален по реда на ал. 1 с ревалоризираната стойност на тези обекти."

§ 54. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г., бр. 19, 35 и 54 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 64, ал. 1 се създава т. 5:

"5. хидромелиоративните преносни (довеждащите и отвеждащите) проводи (мрежи) и съоръженията към тях и хидромелиоративните строежи, изградени за предпазване от вредното въздействие на водите."

2. В чл. 169 ал. 5 се отменя.

§ 55. В Закона за защита на класифицираната информация (обн., ДВ, бр. 45 от 2002 г.; попр., бр. 5 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 52, 55 и 89 от 2004 г., бр. 17 и 82 от 2006 г., бр. 46, 57, 95 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66, 69 и 109 от 2008 г., бр. 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16 и 88 от 2010 г. и бр. 23 и 48 от 2011 г.) в приложение № 1 към чл. 25 в раздел II се създава т. 34:

"34. Информация и планове по чл. 18а - 18д от Закона за защита при бедствия."

§ 56. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи и на главния секретар на Министерския съвет.

§ 57. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник". Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 29 септември 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.